

Specialeansøgning til Sundhedsstyrelsens specialeplan

Speciale: Thoraxkirurgi

Region/privat udbyder: Region Midtjylland

Dato: 12. januar 2016

Der henvises til Sundhedsstyrelsens publikation ”Specialeplanlægning – begreber, principper og krav”, som er tilgængelig på Sundhedsstyrelsens hjemmeside for yderligere oplysninger.

1 Indholdsfortegnelse

1	Indholdsfortegnelse	2
2	Generelle overvejelser i forhold til specialet	3
2.1	Indledende overordnet redegørelse for implementeringen af specialevejledningen hos ansøger	3
2.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af akutområdet i forhold til specialet	3
2.3	Beskrivelse af sammenhængen i specialet på tværs af funktionsniveauer og sygehusmatrikler	4
2.4	Beskrivelse af sammenhængen til andre specialer	4
2.5	Implementering	5
2.6	Udvikling og fremtidsplaner	6
3	Specialets hovedfunktionsniveau	7
3.1	Overordnet beskrivelse af den planlagte organisering af hovedfunktionerne i specialet	7
3.2	Overordnet beskrivelse af opfyldelsen af anbefalinger til varetagelsen af hovedfunktioner i specialet	7
3.3	Andre oplysninger vedr. hovedfunktioner i specialet	7
4	Specialets regionsfunktionsniveau	8
4.1	Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt	8
4.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af regionsfunktionerne i specialet	8
4.3	Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af regionsfunktioner i specialet	8
4.4	Formaliseret samarbejde	8
4.5	Udefunktioner	9
4.6	Andre oplysninger vedr. regionsfunktioner i specialet	9
5	Specialets højtspecialiserede niveau	10
5.1	Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt	10
5.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af højtspecialiserede funktioner i specialet	10
5.3	Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af højtspecialiserede funktioner i specialet	11
5.4	Formaliseret samarbejde	11
5.5	Udefunktioner	12
5.6	Andre oplysninger vedr. højtspecialiserede funktioner i specialet	12

2 Generelle overvejelser i forhold til specialet

2.1 Indledende overordnet redegørelse for implementeringen af specialevejledningen hos ansøger

Vejledning:

Der efterspørges en kort redegørelse for, hvordan specialevejledningen, på tværs af hovedfunktionsniveau, regions- og højtspécialiseret niveau, er implementeret i regionen/på det private sygehus, herunder eventuelle udfordringer (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt til varetagelse af specialfunktioner i specialet)

Besvarelse:

I Region Midtjylland er det organiseret sådan, at de *højtspécialiserede funktioner* som udgangspunkt varetages på Aarhus Universitetshospital.

Regionsfunktioner varetages som udgangspunkt alle på Aarhus Universitetshospital og er herudover fordelt ud på de øvrige hospitaler i regionen ud fra forskellige hensyn (se punkt 4.2).

Som udgangspunkt varetages alle *hovedfunktioner* ved alle hospitalsenheder.

Det er udelukkende Aarhus Universitetshospital, Skejby, der i Region Midtjylland varetager thoraxkirurgiske funktioner. Thoraxkirurgien og karkirurgien ved Aarhus Universitetshospital, Skejby udgør tilsammen den højtspécialiserede afdeling for hjerte-, lunge- og karkirurgi.

Der er inden for specialet udelukkende højtspécialiserede funktioner, og disse varetages i henhold til den gældende specialevejledning udelukkende på Aarhus Universitetshospital, Skejby. Dog er to af funktionerne godkendt til varetagelse i et andet speciale (henholdsvis kirurgi og oto-rhino-laryngologi) – disse to funktioner varetages på Aarhus Universitetshospital, Aarhus.

De tildelte højtspécialiserede funktioner inden for thoraxkirurgi er implementeret i overensstemmelse med den gældende specialevejledning.

2.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af akutområdet i forhold til specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af, hvordan organiseringen af akutområdet overordnet opfylder anbefalinger og krav i denne specialevejledning

Besvarelse:

Region Midtjylland har fem akuthospitaler som oplistet nedenfor.

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Regionshospitalet Herning
- Regionshospitalet Horsens
- Regionshospitalet Randers
- Regionshospitalet Viborg

Regionshospitalet Silkeborg modtager akutte visiterede intern medicinske patienter kl. 8-17 på hverdage. Endvidere modtager Regionshospitalet Silkeborg – som led i et forskningsprojekt - døgnet rundt kendte kroniske patienter med akut forværring af deres kroniske sygdom.

For mere uddybende beskrivelse af organiseringen af akutområdet i Region Midtjylland henvises til overliggernotatet.

Funktionerne inden for det thoraxkirurgiske speciale er hovedsagligt elektive bortset fra særlige akutte tilstande ved pneumothorax, empyem, oesofagusruptur/-perforationer, traumer, aortadissektion og PCI-failure. Patienter med disse akutte tilstande modtages direkte på Thoraxkirurgisk Afdeling. Når diagnosen er stillet, modtages patienterne direkte, men nogle patienter diagnosticeres først i fælles akut afdelingen.

Thoraxkirurgien indgår i vagtdækningen på Traumecentret ved Aarhus Universitetshospital. Thoraxkirurgisk Afdeling er fysisk placeret på Aarhus Universitetshospital, Skejby, mens Traumecentret frem til medio 2016 er fysisk placeret på Aarhus Universitetshospital, Aarhus. Funktionen dækkes konkret ved en thoraxkirurg på tilsyn ved modtagelsen af traumepatienter, hvorefter patienten om nødvendigt overflyttes til thoraxkirurgisk operationsgang. Organiseringen er således i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens anbefalinger til akutområdet. Der findes procedurer for dette, således at en thoraxkirurg ofte er i traumecentret, inden den tilskadekommende (traumekald aktiveret fra ulykkesstedet). Thoraxkirurg vil kunne være tilstede i traumecentret ca. 10 min. efter anmodning. Desuden har afdelingen en udrykningsfunktion, der kan nå alle hospitaler i Danmark og kan medbringe mobil hjertelungemaskine.

2.3 Beskrivelse af sammenhængen i specialet på tværs af funktionsniveauer og sygehusematrikler

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af, hvordan patientforløb organiseres på tværs af funktionsniveauer, herunder organiseringen af behandling på tværs af sygehusematrikler i regionen.

Besvarelse:

Der er inden for thoraxkirurgi udelukkende højtspecialiserede funktioner, og disse varetages i Region Midtjylland kun på Aarhus Universitetshospital, Skejby. Der er inden for specialet således ikke etableret samarbejde på tværs af funktionsniveauer og sygehusematrikler.

2.4 Beskrivelse af sammenhængen til andre specialer

Vejledning:

Der efterspørges beskrivelse af, hvordan samarbejdet med andre relevante specialer er sikret/sikres fremadrettet med særligt fokus på specialer på forskellige matrikler

Besvarelse:

Thoraxkirurgien på Aarhus Universitetshospital, Skejby er opbygget omkring tværfaglige konferencer inden for både hjerte-, lunge, oesophagus- og børnehjertekirurgi. Der er et meget tæt udredningsarbejde sammen med en række kliniske specialer:

- Pædiatri
- Kardiologi
- Medicinsk og kirurgisk gastroenterologi
- Lungemedicin
- Øre-næse-halskirurgi
- Infektionsmedicin
- Nefrologi

- Klinisk onkologi
- Karkirurgi
- Plastikkirurgi
- Ortopædkirurgi (sakomcentret)
- Intern medicin: hæmatologi

Der er desuden et veletableret samarbejde med de tværgående specialer, herunder anæstesiologi, radiologi og patologi.

Thoraxkirurgien indgår i en lang række samarbejdsrelationer med andre specialer, fx kan nævnes samarbejdet på følgende områder:

- *Cancer i oesophagus og cardia*: Udredningen foregår på Aarhus Universitetshospital, Aarhus i regi af gastrokirurgi. Operationerne foretages på Aarhus Universitetshospital, Aarhus og Aarhus Universitetshospital, Skejby med deltagelse af thoraxkirurg fra Skejby og abdominalkirurg fra Aarhus.
- *Center for Medfødte Hjertesygdomme (CMH)*: Thoraxkirurgien indgår som et af specialerne i Center for Medfødte Hjertesygdomme på Aarhus Universitetshospital, Skejby. Centret er et multidisciplinært, murstensløst center, som varetager diagnostik og behandling af medfødte hjertesygdomme (og erhvervede hjertesygdomme hos børn og unge) i Vestdanmark. Center for Medfødte Hjertesygdomme består af anæstesiologer/intensivlæger, kardiologer, børnelæger, føtalmedicinere (obstetrik og gynækologi) og hjertekirurger.
- *Lungekræft*: Udredning foregår på de lungemedicinske afdelinger eventuelt med supplerende udredning på Hjerte-Lunge-Karkirurgisk Afdeling. Behandlingsplan aftales ved MDT-konferencen. Opfølgning og efterbehandling foregår i lungemedicinsk og onkologisk regi.
- *Aortasygdom (dissektioner og udposninger)*: Der afholdes ugentlig konference mellem thoraxkirurger, karkirurger, interventionsradiologer og kardiologer med henblik på behandlingsplan for patienter fra hele landet med aortasygdom, med aftale om behandlingsplan i form af kirurgi, stentbehandling eller kombinationsbehandling.
- *Transplantation*: Der afholdes ugentlig transplantationskonference, hvor kardiologer, anæstesiologer og thoraxkirurger konfererer patienter med svær hjertesvigt og vurderer muligheder for medicin, mekanisk støtte (ECMO/mechanisk hjerte) eller transplantation.

2.5 Implementering

Vejledning:

Der efterspørges en detaljeret plan for implementering af de specialfunktioner i specialeansøgningen, som ikke aktuelt varetages, men som ønskes varetaget, herunder en præcis angivelse af tidshorizont (måned/år).

Besvarelse:

De regionsfunktioner og højt specialiserede funktioner, der søges om, varetages allerede i dag på Aarhus Universitetshospital, Skejby, bortset fra funktionerne vedrørende endobronkiallungevolumenreduktion og kirurgisk behandling af atrieflimren aktuelt placeret på Aalborg Universitetshospital. Der er nu et ønske fra begge afdelinger om at løfte udviklingen af de

2 områder i fællesskab. Aarhus Universitetshospital har fagpersoner med stor viden inden for områderne, hvoraf den ene i perioder har arbejdet med endobronkiellungevolumenreduktion i England. Aarhus Universitetshospital skal medvirke til at øge aktiviteten og forskningsindsatsen inden for områderne.

2.6 Udvikling og fremtidsplaner

Vejledning:

Der efterspørges overvejelser over den fremadrettede udvikling af specialet i regionen/på privathospitalet med fokus på organisatoriske overvejelser, planer om nybyggeri, faglige satsningsområder og lign.

Besvarelse:

Temaerne ”patientens behov kommer først” og ”vi leder gennem samarbejde” vil være centrale i den fremtidige udvikling af thoraxkirurgien på Aarhus Universitetshospital. Der er en rivende udvikling i minimalt invasive teknikker til behandling af både hjerte- og kræftsygdomme. Thoraxkirurgien i Aarhus arbejder meget tæt sammen med andre specialer om at udvikle disse behandlinger. Ønsket om at skabe sammenhængende patientforløb understøtter dette arbejde, og det forventes at patientforløbstankegangen i stigende grad kommer til at indvirke på organiseringen både i afdelingen og på hospitalet, som fx aorta-stentklapbehandling, hvor en hjertekirurg og en kardiolog udfører behandlingen i fællesskab, eller spiserørskræft, der opereres i fællesskab af en gastrokirurg og en thoraxkirurg.

Den udvikling forventes at fortsætte både på de nævnte områder, men også på en lang række andre områder, således at grænserne mellem thoraxkirurgien og de tilgrænsende specialer udviskes. Det thoraxkirurgiske speciale er under forandring, og der vil derfor være behov for et tættere samarbejde mellem de 4 thoraxkirurgiske afdelinger i landet med henblik på uddannelse, udvikling og forskning.

3 Specialets hovedfunktionsniveau

NB! Der skal ikke ansøges om varetagelse af hovedfunktioner indenfor specialet, men varetagelsen af hovedfunktionsniveauet ønskes beskrevet nedenfor.

3.1 Overordnet beskrivelse af den planlagte organisering af hovedfunktionerne i specialet

Vejledning:

Der efterspørges bl.a. en beskrivelse af varetagelsen af hovedfunktionsniveauet i specialet, herunder på hvilke sygehusmatrikler hovedfunktionerne varetages.

Besvarelse:

Der er ingen hovedfunktioner inden for specialet.

3.2 Overordnet beskrivelse af opfyldelsen af anbefalinger til varetagelsen af hovedfunktioner i specialet

Vejledning:

Beskrivelsen bør tage udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger i specialevejledningen.

3.3 Andre oplysninger vedr. hovedfunktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger, kan de anføres her.

Besvarelse:

4 Specialets regionsfunktionsniveau

4.1 Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan regionsfunktioner i specialevejledningen er implementeret i regionen/på det private sygehus (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt)

Besvarelse:

Der er ingen regionsfunktioner inden for specialet.

4.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af regionsfunktionerne i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af den overordnede organisering og varetagelse af regionsfunktionerne, herunder på hvilke sygehusmatrikler regionsfunktionerne ønskes varetaget og begrundelsen herfor, samt hvis der ansøges for flere sygehusmatrikler, hvordan de ansøgte sygehusmatrikler så vil samarbejde om varetagelsen af regionsfunktionerne.

Besvarelse:

4.3 Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af regionsfunktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan kravene i Sundhedsstyrelsens specialevejledning til varetagelse af regionsfunktioner indenfor specialet opfyldes. Redegørelsen skal ske for hver sygehusmatrikel, som planlægges at varetage regionsfunktioner.

Afsnittet skal supplere og uddybe oplysningerne i excel-skemaerne, som indsendes for hver sygehusmatrikel. Alle relevante tal-data og ja/nej-besvarelser indtastes i excel-skemaet, og det beskrives nedenfor, hvorledes det enkelte sygehus samlet set lever op til specialevejledningens krav til varetagelse af specialfunktioner i specialet.

Hvis der i det indtastede data i excel-skemaet, er afvigelser fra specialevejledningens krav om varetagelse beskrives det desuden nedenfor.

Besvarelse:

4.4 Formaliseret samarbejde

Vejledning:

Såfremt funktioner i specialet søges varetaget i et formaliseret samarbejde med andre sygehusmatrikler i eller uden for regionen, bedes dette beskrevet og præciseret nærmere, herunder hvilke sygehusmatrikler, der indgår i det planlagte formaliserede samarbejde, og hvilke konkrete funktioner, det drejer sig om.

Den konkrete aftale om formaliseret samarbejde kan eventuelt vedlægges, men dette er kun et krav, hvis det fremgår specifikt af ansøgningsmaterialets specialevejledning, jf. Sundhedsstyrelsens publikation ”Specialeplanlægning – begreber, principper og krav” tilgængelig fra Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Besvarelse:

4.5 Udefunktioner

Vejledning:

Såfremt der planlægges med brug af udefunktioner inden for specialet, skal dette beskrives nærmere, herunder hvilke konkrete funktioner det drejer sig om.

Besvarelse:

4.6 Andre oplysninger vedr. regionsfunktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger som er særligt relevante for Sundhedsstyrelsens sagsbehandling, kan de anføres her. Der kan fx angives relevant dokumentation for kvalitet i varetagelsen af udvalgte regionsfunktioner, særlig forskningsaktivitet eller lign.

Besvarelse:

5 Specialets højtspecialiserede niveau

5.1 Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan højtspecialiserede funktioner i specialevejledningen er implementeret i regionen/på det private sygehus (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt)

Besvarelse:

Der er i den gældende specialevejledning tildelt højtspecialiserede funktioner på Aarhus Universitetshospital, Skejby.

Følgende to funktioner under thoraxkirurgi varetages i Region Midtjylland som en del af henholdsvis kirurgi og oto-rhino-laryngologi på Aarhus Universitetshospital, Aarhus:

- *Paroesophagale hernier* (godkendt til varetagelse i kirurgi)
- *Zenkers divertikel* (godkendt til varetagelse i oto-rhino-laryngologi)

De tildelte højtspecialiserede funktioner er implementeret i overensstemmelse med specialevejledningen.

Den højtspecialiserede funktion *Benigne sygdomme i oesophagus – herunder såvel åben som endoskopisk kirurgi* varetages på Aarhus Universitetshospital i regi af Kirurgisk-Gastroenterologisk Afdeling på Aarhus Universitetshospital.

5.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af højtspecialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af den overordnede organisering og varetagelse af de højtspecialiserede funktioner, herunder på hvilke sygehusmatrikler højtspecialiserede funktioner ønskes varetaget og begrundelsen herfor, samt hvis der ansøges for flere sygehusmatrikler, hvordan de ansøgte sygehusmatrikler så vil samarbejde om varetagelsen af de højtspecialiserede funktioner.

Besvarelse:

Der søges om højtspecialiserede funktioner inden for thoraxkirurgi til samme matrikler (Aarhus Universitetshospital, Skejby og Aarhus Universitetshospital, Aarhus), som varetager det højtspecialiserede niveau i dag. Der lægges således ikke op til ændringer i organisering og tværgående samarbejde.

Det bemærkes, at den højtspecialiserede funktion *Benigne sygdomme i oesophagus-perforationer...*, som søges til Aarhus Universitetshospital, Aarhus vil blive varetaget i et andet speciale (kirurgi).

5.3 Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af højtspecialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan kravene i Sundhedsstyrelsens specialevejledning til varetagelse af højtspecialiserede funktioner indenfor specialet opfyldes. Redegørelsen skal ske for hver sygehusmatrikel, som planlægges at varetage højtspecialiserede funktioner.

Afsnittet skal supplere og uddybe oplysningerne i excel-skemaerne, som indsendes for hver sygehusmatrikel. Alle relevante tal-data og ja/nej-besvarelser indtastes i excel-skemaet, og det beskrives nedenfor, hvorledes det enkelte sygehus samlet set lever op til specialevejledningens krav til varetagelse af specialfunktioner i specialet.

Hvis der i det indtastede data i excel-skemaet, er afvigelser fra specialevejledningens krav om varetagelse beskrives det desuden nedenfor.

Besvarelse for Aarhus Universitetshospital, Skejby:

Det er på Aarhus Universitetshospital, Skejby muligt at få assistance fra en speciallæge i thoraxkirurgi i løbet af kort tid.

Thoraxkirurgien ved Aarhus Universitetshospital, Skejby har samarbejde med følgende specialer/funktioner:

- Anæstesiologi med intensiv niveau 3 samt med kompetence i anæstesi til thoraxkirurgiske patienter og herudover ved behandling af børn også specifik kompetence til dette.
- Karkirurgi
- Intern medicin: kardiologi, der varetager højtspecialiserede funktioner
- Intern medicin (bredt)
- Pædiatri med særlig kompetence i børnekardiologi
- Radiologi med kompetence i vaskulær radiologi
- Lungemedicin

Den højtspecialiserede funktion *Benigne sygdomme i oesophagus, - herunder såvel åben som endoskopisk kirurgi* varetages på Aarhus Universitetshospital i regi af Kirurgisk-Gastroenterologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, Aarhus. Ved stent-behandling udføres behandlingen af Kirurgisk-Gastroenterologisk Afdeling og udføres enten på Aarhus Universitetshospital, Aarhus eller Aarhus Universitetshospital, Skejby, afhængigt af det enkelte patientforløb. Operationerne udføres som udgangspunkt på Thoraxkirurgisk Afdeling T, Aarhus Universitetshospital, Skejby og i samarbejde mellem de to afdelinger.

5.4 Formaliseret samarbejde

Vejledning:

Såfremt funktioner i specialet søges varetaget i et formaliseret samarbejde med andre sygehusmatrikler i eller uden for regionen, bedes dette beskrevet og præciseret nærmere, herunder hvilke sygehusmatrikler, der indgår i det planlagte formaliserede samarbejde, og hvilke konkrete funktioner, det drejer sig om.

Den konkrete aftale om formaliseret samarbejde kan eventuelt vedlægges, men dette er kun et krav, hvis det fremgår specifikt af ansøgningsmaterialets specialevejledning, jf. Sundhedsstyrelsens publikation ”Specialeplanlægning – begreber, principper og krav” tilgængelig fra Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Besvarelse:

Der søges ikke om højtspecialiserede funktioner i formaliseret samarbejde inden for thoraxkirurgi.

5.5 Udefunktioner

Vejledning:

Såfremt der planlægges med brug af udefunktioner inden for specialet, skal dette beskrives nærmere, herunder hvilke konkrete funktioner det drejer sig om.

Besvarelse:

Der planlægges ikke med udefunktioner inden for specialet.

5.6 Andre oplysninger vedr. højtspecialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger som er særligt relevante for Sundhedsstyrelsens sagsbehandling, kan de anføres her. Der kan fx angives relevant dokumentation for kvalitet i varetagelsen af udvalgte højtspecialiserede funktioner, særlig forskningsaktivitet eller lign.

Besvarelse:

Følgende særlige forhold gør sig gældende:

Lungecancer og mindre thoraxresektioner

Over 50 % af operationerne foregår nu som kikkert operationer (VATS).

Cancer i oesophagus og cardia

Region Nordjylland henviser patienter med højt placerede cancere, som kræver anastomose på halsen Aarhus Universitetshospital.

Maligt mesothelium og maligne thymomer

Man har inden for klassisk thoraxkirurgi i enighed aftalt, at den kirurgiske behandling af malignt mesothelium foregår på Rigshospitalet. Der er lavet en tilsvarende aftale for maligne thymomer.

Maligne tumorer i trachea (begrebet dækker både maligne og benigne lidelser. Inden for nogle af grupperne opereres der patienter fra andre regioner.)

Med hensyn til behandling af tumorer og benigne strikturer i trachea, der kræver resektion, er der samarbejde med øre-næse-hals-lægerne.

Pulmonal thombendarterektomi

Aarhus Universitetshospital, Skejby har landsfunktion på området. Der modtages desuden patienter fra Sverige og Island.

Medfødte hjertesygdomme

Center for Medfødte Hjertesygdomme, Aarhus Universitetshospital, Skejby, er et multidisciplinært, murstensløst center, som varetager diagnostik og behandling af medfødte hjertesygdomme (og erhvervede hjertesygdomme hos børn og unge) i Vestdanmark. Center for Medfødte Hjertesygdomme består af anæstesiologer/intensivlæger, kardiologer, børnelæger, føtalmedicinere (obstetrik og gynækologi) og hjertekirurger. Centerets opbygning og funktion medfører fuld

integration af børne – og GUCH- (Grown-Up Congenital Heart, dvs. voksne med medfødte hjertesygdomme) kardiologien, således at transition fra barndom til voksenliv er unødvendig. Den indbyggede faglige kontinuitet medfører, at patienten altid ses af deciderede fagspecialister, uanset patientens aktuelle alder. Centeret har et tæt, veletableret samarbejde med henvisende afdelinger, specielt Odense Universitets Hospital (skriftlig samarbejdsaftale), men også nøgleafdelinger i Aalborg, Viborg, Herning, Kolding og Esbjerg (sidstnævnte med regulær konsulentfunktion), med hvilke en vis kontrolleret decentralisering af diagnostik og efterbehandling er etableret med det formål at styrke den lokale ekspertise, hvilket blandt andet forbedrer sygdomsopsporing og håndtering af komplikationer.

Med et optageområde på knap 3 mio., dækker Center for Medfødte Hjertesygdomme således aktuelt ca. 6.000 børn (plus børn med akvisitte hjertesygdomme) og 12.000 GUCH-patienter. Hertil kommer et stigende antal fosterhertescanninger med prænatal fund af oftest komplekse medfødte hjertesygdomme, som informations- og behandlings- og planlægningsmæssigt stiller så store krav, at disse kvinder ikke kan eller bør vurderes udenfor de behandlende centre.

Center for Medfødte Hjertesygdomme tilbyder alle undersøgelses- og behandlingsformer for børn og GUCH-patienter, undtaget lungetransplantationer.

Kirurgisk foretages der mellem 150 og 200 operationer årligt for medfødt hjertesygdom, inkl. transplantation.

Børneintensivt har der udover den basale præ- og postoperative intensivbehandling også været anvendt mere avancerede behandlingsmodaliteter, herunder HFO (high frequency oscillation), ECMO (Extra Corporeal Membrane Oxygenation) og CPS (Cardio Pulmonal Support) til børn med lunge- og /eller hjertesvigt. Afsnittet har gennem de senere år haft et patientflow på 240-250 patienter/år, hvoraf børn med kongenit hjertefejl udgør 75-80 %.

Et 24-timers transporthold er etableret på neonatalafsnittet, der således giver mulighed for at optimere behandlingen allerede før transporten til CMH.

I de få, men helt specielle situationer hvor det skønnes at behandling kan foretages bedre i udlandet eller af udenlandske specialister har vi via vores store internationale netværk enten fået disse specialister til Aarhus (senest fra Toronto og London), subsidiært sendt patienten/familien til udlandet.

Transplantation

Der er udført 294 hjertetransplantationer på både børn og voksne i Skejby.

På Aarhus Universitetshospital, Skejby findes nyretransplantationscenter, immunologisk afdeling og vævstypelaboratorium. Dansk center for organdonation og Scandiatransplant er placerede på Aarhus Universitetshospital, Skejby.

Transplantationsteamet samarbejder omkring kritisk syge patienter med behov for transplantation, ECMO-behandling (kunstig lunge), assist device (kunstig hjerte) og pulmonal hypertension.

Resultaterne er publiceret løbende, sidst i 2013. Resultaterne er fuldt på højde med de bedste internationale centre.

Sygdomme og traumer i aorta

Afdelingen har landsfunktion for de thorako-abdominale aneurismer. Operationerne foretages i samarbejde med karkirurgiske speciallæger.

Derudover er der snævert samarbejde ved flere operationstyper med læger med ekspertfunktion indenfor interventionsradiologi (kateterbehandling).

Deformiteter i thoraxskelettet

Hjerte-Lunge-Karkirurgisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, Skejby betjener de 3 regioner vest for storebælt og foretog sidste år over 100 operationer for tragtbryst. Behandlingen af fulgebryst er skiftet fra operation til bandagering (bøjlebehandling) med lovende resultater.

ECMO behandling

Aarhus Universitetshospital, Skejby etablerede i 1997 ECMO (EkstraCorporal MembranOxygenering). Vagtberedskabet er 24/7 med thoraxkirurg, thoraxanæstesiolog og perfusionist i beredskabsvagt. Vagt funktionen i ECMO-teamet er knyttet sammen med to andre højtspecialiserede funktioner: hjertetransplantation og behandlingen af kronisk thromboembolisk hypertension (kronisk lungeemboli).

Området er præget af udvikling og kraftig stigning i aktiviteten, således at der i 2014 blev udført 45 ECMO-behandlinger for hjertesvigt (CPS) og 30 for lungesvigt, hvoraf mange hentes og tilkobles på lokalsygehuset. Dvs. ECMO-teamet transporteres hen til hjemstedssygehuset, anlægger ECMO-systemet og transporterer patienten til Aarhus Universitetshospital, Skejby til videre behandling. Transporten foregår med sengeambulance, fly eller helikopter afhængig af afstand og patientens tilstand.

Kvaliteten sikres ved at følge en opdateret protokol og indberette data til et internationalt register (ELSO) til sammenligning af kvalitet med andre internationale centre. ECMO centret i Aarhus har fået status "center of excellence".

Der er samarbejde mellem Aarhus Universitetshospital, Skejby, Rigshospitalet, Aalborg og Odense om, at patienter på ECMO kan overflyttes til Skejby.

Gennem et uformaliseret samarbejde mellem Aarhus Universitetshospital, Skejby og ECMO-centrum, Karolinska Sygehus, Stockholm ECMO behandler Skejby svenske statsborgere ved kapacitetsproblemer i Sverige.